

6. Rosales M.N., MSW. (2018). *Education, Social Work: Cultural Competence*. Retrieved March 2023, from https://www.ebscohost.com/assets-sample-content/SWRC_CulturalCompetencinSW.pdf

Дума Л.П., магістриня соціальної роботи,
старша викладачка кафедри «Школа соціальної роботи ім. В.І. Полтавця»,
Національний університет «Києво-Могилянська академія»
lduma@ukma.edu.ua

РОБОТА СОЦІАЛЬНОГО ПРАЦІВНИКА У СКЛАДІ МУЛЬТИДИСЦИПЛІНАРНОЇ КОМАНДИ З НАДАННЯ ПОСЛУГ ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНИМ ОСОБАМ

У відповідь на потребу покращення доступності для внутрішньо переміщених осіб медичних та соціально-психологічних послуг Проєкт USAID «Підтримка реформи охорони здоров'я» підтримав створення мультидисциплінарних команд (МДК) у шести закладах первинної медичної допомоги у містах Рівне, Тернопіль, Хмельницький, Луцьк, Коломия та Чернівці. Команди працювали впродовж червня-вересня 2022 року.

Відповідно до наведених у відповідній літературі визначень мультидисциплінарний підхід передбачає взаємодію фахівців з різних галузей, які тісно співпрацюють з метою надання якісних комплексних послуг людям відповідно до виявлених потреб. Варто зазначити, що в україномовних джерелах вживається як поняття міждисциплінарна, так і мультидисциплінарна команда. В нормативних документах, що регулюють надання соціальних послуг, містяться такі визначення: *міждисциплінарна команда* – «команда фахівців, які є працівниками суб'єктів для захисту прав дітей, що перебувають у складних життєвих обставинах» (Постанова Кабінету Міністрів України «Про забезпечення соціального захисту дітей, які перебувають у СЖО», 2020); *мультидисциплінарна команда* – «група спеціалістів, уповноважених різними суб'єктами чи надавачем соціальних послуг (психолог, лікар, юрист, педагог, реабілітолог та інші), тимчасово створена для забезпечення колегіальності рішень й узгодженості дій під час надання послуги соціального супроводу сімей (осіб), які перебувають у складних життєвих обставинах» (Наказ Міністерства соціальної політики України «Про затвердження Державного стандарту соціального супроводу сімей (осіб), які перебувають у СЖО», 2016).

До складу мультидисциплінарної команди в рамках реалізації проєкту увійшли: соціальний працівник, лікар загальної практики-сімейної медицини/медична сестра, психолог. На соціального працівника покладалося виконання таких обов'язків: проведення оцінки потреб ВПО; організація перебування у закладі тимчасового проживання (прихистку) / чи допомога у пошуку іншого житла (за потреби сприяння в організації транспортування до місця проживання); допомога у оформленні статусу ВПО; отриманні гуманітарної допомоги й необхідних послуг, зокрема медичних; взаємодія з місцевими органами соціального захисту,

медичними установами, волонтерськими організаціями, психологами для здійснення перенаправлення (за потреби супроводження до надавачів соціальних послуг); сприяння влаштуванню дитини до дитячого садка/школи.

Кількість соціальних працівників в команді, місце надання послуг, навантаження та обов'язки узгоджувалися із органами місцевого самоврядування і визначалися потребами та особливостями організації роботи з ВПО в кожному окремому регіоні. У більшості команд працювали двоє соціальних працівників. Частина поєднували зайнятість в проєкті з основним місцем роботи. Інші мали повну зайнятість в проєкті. У такому випадку їх основне робоче місце знаходилося у медичному закладі.

Переважна кількість первинних контактів соціальних працівників з потенційними клієнтами відбувалися у гуманітарних штабах з надання допомоги ВПО чи в місцях їх тимчасового проживання. Для орієнтування людей про можливості отримання комплексної допомоги соціальні працівники використовували інформаційні листівки з контактами членів МДК та інших надавачів послуг у громаді (вони постійно оновлювали базу даних послуг, які могли отримати ВПО). Подальше спілкування з клієнтами було як очним, так і в соціальних мережах (Viber, Telegram) чи по телефону.

Практика показала, що значна частина людей потребували лише інформування відповідно до конкретних запитів. Найчастіше вони запитували у соціальних працівників про те, як і де можна оформити статус ВПО, отримати відповідні виплати та гуманітарну допомогу (продукти харчування, одяг, медикаменти тощо). Але були випадки, які вимагали тривалої роботи (наприклад, коли йшлося про значні проблеми зі здоров'ям, подолання кризового стану, пошук житла на довший період, працевлаштування, влаштування дітей до дитячих садків та шкіл для відновлення навчання), тому соціальні працівники практикували елементи ведення випадку: оцінку потреб, переадресацію ВПО до інших фахівців для задоволення потреб, відслідковування зробленого.

Щодо отримання медичних послуг соціальні працівники інформували ВПО про медичний заклад за місцем їх тимчасового проживання, роз'яснювали людям, що вони можуть обслуговуватися у сімейних лікарів без укладення декларації, за потреби персонально супроводжували до медичного закладу.

Отже, соціальні працівники є невід'ємними членами мультидисциплінарної команди по роботі з ВПО, свого роду зв'язковою ланкою між людьми, які потребують допомоги, та фахівцями, тому умови їх роботи, оптимізація обов'язків потребують подальшого вивчення.

Список використаних джерел:

1. Про забезпечення соціального захисту дітей, які перебувають у СЖО. Постанова Кабінету міністрів України № 585 (2020).
2. Про затвердження Державного стандарту соц. супроводу сімей (осіб), які перебувають у СЖО. Наказ Міністерства соціальної політики України № 318 (2016).